

DÜNYADA E-FATURA

TARİHÇE

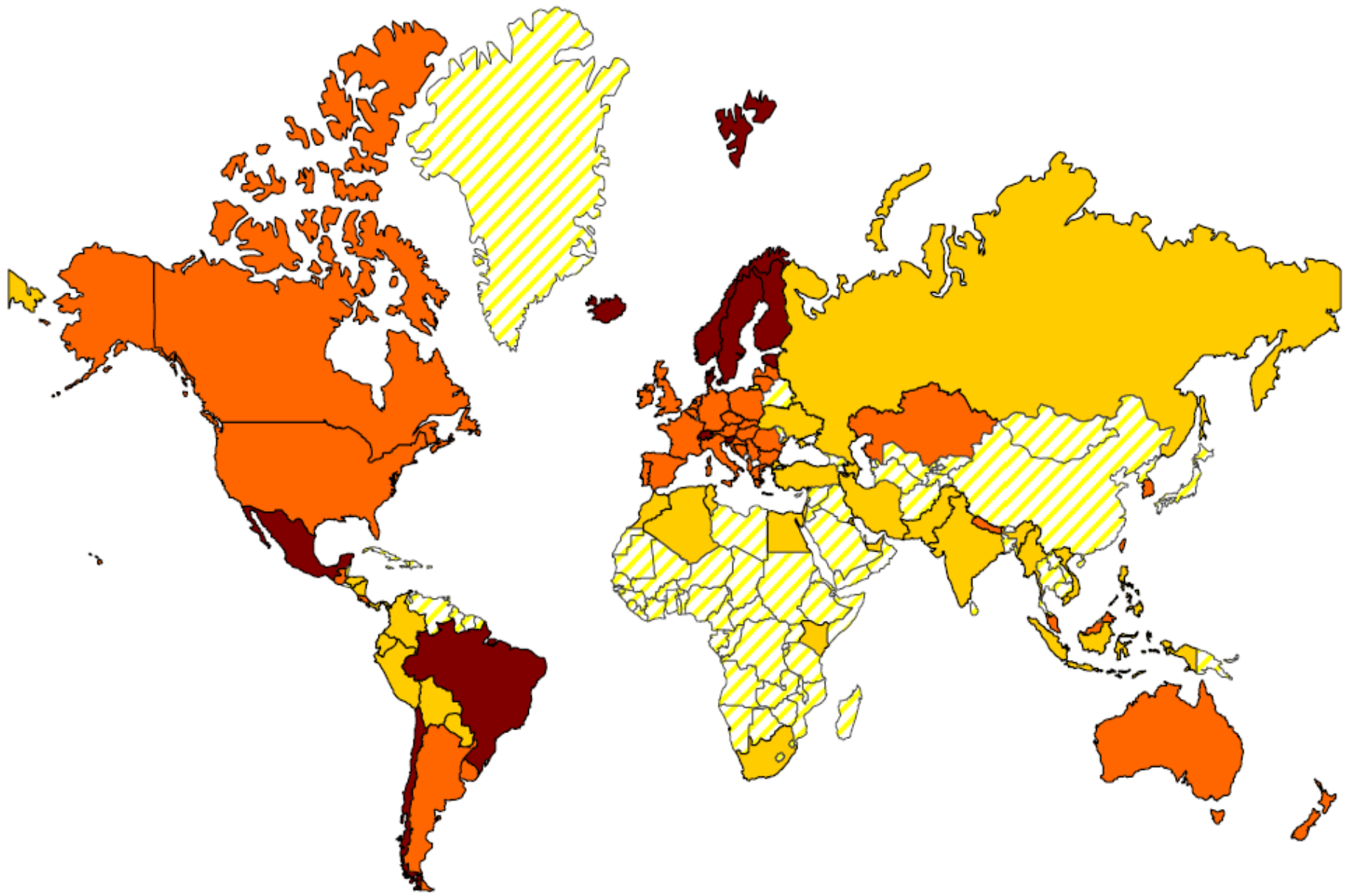
- 1960'lı yılların başında demiryolu sektöründe ilk defa verinin bir noktadan tanımlanmış diğer bir noktaya şifrelenerek transferine imkan veren EDI (Electronic Data Interchange) ile kullanılmaya başlanılmıştır.
- Perakendecilik sektörü EDI kullanımını takip etmiştir.
- EDI standart bir forma ulaşması ise 1970'li yıllara uzanır.
- EDI kullanan büyük tedarikçiler iş ortaklarını bu sistemler aracılığı ile bilgi ve belge değişimi konusunda zorlamışlar kendileri ile ticari ilişkisi olan tarafları e-fatura sürecine dahil etmişlerdir.

TARİHÇE

- E-faturanın dünya ülkelerinde kullanılmaya başlanması büyük şirketlerin farklı coğrafi bölgelerde kendi işletim sistemlerini kurarak çalışması olarak gösterilebilir.
- Veri değişiminde semantik veri modellerinin gelişimi ancak 1990'lı yılların başlarında gerçekleşmiştir.
- Dünyada bilgi iletişim teknolojilerinde yaşanan dönüşümler ve internet ağlarının gelişimi ile elektronik fatura değişiminde önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

LİDER

GELİŞMİŞ

GELİŞMEKTE

GERİ KALMIŞ

Kaynak: B.Koch ,Billentis 2013

DÜNYADA E-FATURA

- Avrupa'da elektronik fatura çalışmalarının yasal kaynağı 2001/115/EC KDV Direktifidir
- Kamu öncülüğünde geliştirilen uygulamaların başarısı yüksek olmuştur
- Elektronik fatura paylaşımında lider ülkelerde kamuya gönderilen faturaların e-fatura olması zorunludur
- Latin Amerika ülkelerinde kayıt dışı ekonomi ile mücadele ve kaçakçılığı önleme çalışmalarının sonucu olarak e-fatura zorunlu tutulmuştur
- İş süreçlerinin tamamını (fatura, defter, ödeme, vb) elektronik ortama taşıyanlar önemli maliyet avantajı elde etmişlerdir

YASAL DAYANAK

- **1999/93/EC Avrupa Birliđi Direktifi Elektronik İmza Direktifi**
- **2001/115/EC Avrupa Birliđi Direktifi KDV Direktifi**
 - Üç temel yöntem belirlenmiştir
 - 1-EDI
 - 2-Elektronik İmza
 - 3-Diğer yöntemler
- **2006/112/EC Avrupa Birliđi Direktifi**
- **2010/45/EU Avrupa Birliđi Direktifi.**

AB ÜLKELERİ DEĞERLENDİRME

- e-Fatura uygulamaları görece eski teknolojiye dayanmaktadır.
 - Gelişen teknolojilere açıklık ve uyum eksikliği yaşanmaktadır.
 - Potansiyel kullanıcıların e-fatura kullanımına adaptasyonu ve güvenlik kaygıları devam etmektedir.
 - Geniş ölçekli yapıların oluşturulamaması-KOBİ'lerin katılımını güçleştirmiştir.

- Elektronik faturalamada birden fazla standart ve format bulunmaktadır.
 - Birlikte çalışabilirliğin sağlanamamıştır.
 - Format dönüşümleri maliyeti arttırmıştır.

- Elektronik faturanın güvenlik, doğruluk ve bütünlük kontrolünde birbiri ile uyumsuz ve farklı birçok yöntem kullanılmaktadır.

- Lider ülkelerde kamu e-fatura projelerinin paydaşdır ya da zorunlu uygulamalar getirmiştir.

AMERİKA

- Tüketici odaklı B2C
- Sektör odaklı B2B
- B2B ve B2G segmentinde algı ve amaçlar diğer ülkelerden açıkça farklıdır.
- Tedarik zincirinin (sipariştten-tahsilata& satın almadan ödemeye) optimizasyonu e-fatura piyasasında önemli bir faktördür.
- Faturalama maliyetleri Avrupa ülkelerine göre görece düşüktür.
- Kamunun e-fatura gelişimine katkısı yoktur.

LATİN AMERİKA

- E-fatura çalışmalarının dayanağı vergi kayıp ve kaçığı ile mücadele programları
- E-fatura kullanımına katı zorunluluklar getirilmiştir
- Vergi otoriteleri tarafından gerçek zamanlı kontrol süreçleri işletilmektedir
- Servis sağlayıcılar anahtar rol oynarlar
- E-fatura kullanımı zorunlu hale getirilmiştir

ASYA

- Çoğu Asya ülkesi e-Fatura değişimi konusunda yasal hazırlıklarını tamamlama aşamasındadır
- e-Fatura çalışmalarında temel hedef vergi kayıp ve kaçığını engellemek
- Büyük ölçekli fatura sağlayıcıları kurum portalı ya da internet bankacılığı üzerinden fatura gönderimiyle işe başladılar
- Bazı büyük kurumlar hali hazırda kağıt faturaya paralel olarak fatura sürecinin etkinliğini artırmak için elektronik fatura değişimi yapmakta olduğu gözlemlenmiştir.

ÇİN ve HİNDİSTAN

- Vergi kaçağının azaltılması
- Çin “Altın Vergi Projesi (GTP:Golden Tax Project)”
- Çin KDV kanunlarına uyumu geliştirecek bilgi teknolojilerinin kullanılmasını zorunlu tutulmaktadır
- GTP projesinde e-faturanın bir gereği olarak bilgi teknolojilerinin kullanılması gerekliliğinden bahsedilmiştir.
- Hindistanda e-fatura çalışmaları halen gelişme aşamasındadır.
- Da ha çok kağıt faturanın PDF dönüştürülüp e-posta vasıtasıyla iletilmesini içeriyor.
- Faturanın portaldan sunum aşamalarında neredeyse B2B segmentinde hiç fatura değişimi gerçekleşmemiştir.

AFRİKA

- Satıcı Direkt Modelleri PDF faturaların e-posta aracılığıyla veya portalden müşteriye sunulması
- Mısır ve Tunusta Elektronik Fatura Sağlama ve Ödeme sistemleri kullanılmaktadır.

AVUSTURALYA

- Elektronik ticaret olgusunu kapsayan ve B2B elektronik işlemlerinde giderek güvenli bir duruma ulaşmıştır.
- Faturalaşmanın çoğunluğu internet sayesinde doğrudan veya kullanıcıya online indirip yazdırabilmesi için sunulmaktadır.
- Vergi Kanunu elektronik faturayı desteklemektedir.
- e-Fatura ticari tarafların sorumluluğunda gelişmektedir.

TEŐEKKÜRLER

cbagriyanik@gelirler.gov.tr

Canan BAĐRIYANIK
GELİR İDARESİ BAŐKANLIĐI